

К.ю.н., доцент Лень В.В.

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Україна

Криміногенність особи: вплив певної розповсюдженої інформації

Більшість сучасних українських громадських, державних діячів і чиновників, політиків, політичних: оглядачів, експертів, аналітиків, консультантів, технологів, а також журналістів, теле-, радіоведучих, блогерів, соціологів, кримінологів, психологів не звертають увагу на виключно негативний, деструктивний, дестабілізуючий, руйнівний, психологічний вплив певної інформації з ЗМІ, ТВ, радіо, всесвітньої мережі Інтернет та інших комунікацій.

Відбувається багаторічний, лавиноподібний, всеобємлюючий, вкрай негативний вплив, тиск на психіку особи – людину і громадянина, її психологічну рівновагу, психологічне здоров'я, особливо негативно це впливає на розвиток неповнолітньої особи, тобто несформовану психологічно особистість. У більшості вже через вплив, настроїв близьких рідних, бо неповнолітні не дуже читають інформацію з ЗМІ та дивляться різноманітні політичні програми ТВ.

З багатьох комунікаційних джерел багаторічно і щодня, цілодобово з повторами, визнаємо, фактично з часів незалежності надається негативна інформація, наприклад, щодо ДТП, пожеж, техногенних аварій, вчинення різних злочинів, як правило, усе з людськими жертвами, а також корупційних проявів, різноманітних інших негараздів.

На жаль, часто вона надається неперевіреною, перебільшеною або трактується на власний розсуд (бачення, розуміння, усвідомлення особи, яка оприлюднює), тобто певною мірою недостовірною, емоційною, викривленою. Інколи, таке надання, трактовка вражає своєю «вільністю», непрофесіоналізмом та безвідповідальністю перед суспільством. У цій сфері

інколи панує відсутність моральності, вихованості, культури, знань та освіти.

За роки незалежності, на жаль, така діяльність, кампанія стала нормою. І ця «машина» вдало працює.

У такій атмосфері живуть українські громадяни. Опосередковано, а можливо безпосередньо, увесь час створюється живляче підґрунтя щодо зародження безкарності, безвідповідальності, беззаконня, вседозволеності, криміногенності, незахищеності, байдужості, жорстокості, страху, безперспективності, зневіри до влади різних рівнів, гнітючості та зневіри у краще майбутнє.

Відповідно ця трансформація може відбуватися і на фоні інших багатьох негараздів, що відбувається у нашому особистому та суспільному житті.

На фоні багаторічних, постійних, вкрай негативних, руйнівних тенденцій, які сприймаються різними категоріями громадян на слух та зорово, відбувається трансформація щодо розуміння, усвідомлення, сприйняття адекватно дійсності співжиття у суспільстві та настає викривлене уявлення щодо вищевказаних категорій.

При таких умовах і обставинах, це може стати причиною криміногенності.

Відверто зазначимо, частина громадян, розуміючи таке становище вже відмовляються від перегляду, прослуховування інформаційних, політичних теле-, радіо, передач, прочитання інформації, щоб не травмувати власну психіку та забороняють це робити або обмежують, або не схвалюють відносно своїх близьких рідних.

Вважаємо, сьогодні руйнується, втрачається, губиться майбутнє держави, її перспективи.

У певної частини громадян виникають сумніви щодо того, що відбувається в Україні, зокрема політичних процесів, політики, громадського життя, захищеності, стабільності, економіки, майбутнього тощо.

У когось вибудовується ланцюжок – комусь можна, а чому мені заборонено. Поступово йдемо до того, як давно висловлювався китайський мудрець, що колись було пороком, зараз стає нормою життя.

Безумовно така тривала атмосфера впливає на криміногенну ситуацію в Україні, а це відповідно розбухує злочинність, сприяє її зростанню – рівню, динаміці, структурі, географії тощо.

У громадян змінюється світогляд, моральність, цінності, життєві орієнтири, поведінка, ментальність тощо. Певна частина громадян стає на злочинний шлях. Частина населення України ховаючись від цих та багатьох інших проблем, тимчасово або на постійне місце проживання від'їжджає за кордом у пошуках кращого життя. Вони не бачать тут свого життя та своїх дітей, відповідно не вбачають тут ніяких перспектив у майбутньому. Таке становище справ в Україні приваблює злочинців з інших держав, наприклад з Грузії, Росії. Злочинність професіоналізується, зароджуються «міждержавні» злочинні звязки.

Впевнені таке становище негативно впливає на авторитет України, зокрема і міжнародний. Негативно відбивається на економічному розвитку (промисловість, медицина, транспорт, наука, сільське та житлово-комунальне господарство, інших багатьох напрямках), реформах, інвестиційному кліматі.

З 1991р. відбувалось, починалось, говорилося про безліч різноманітних реформ у багатьох сферах українського суспільства. Й не одна, не була проведена докінця (можливо це й найкраще). Зухвало, безсором'язливо, намагаються їх провести у переважній більшості посадовці без будь-якого або без достатнього професійного і життєвого досвіду. Щоразу коли приходить нова влада, починаються нові реформи і так вже кілька разів. Багато років в українському суспільстві панує – нечесність, брехливість, подвійність стандартів, популізм та корупція. В останні часи певна розбалансованість державного управління у центральних органах та на місцях. Українських громадян, ніхто, ні про що, не запитує. Ці зміни на собі переносять, відчувають українці. Настає зубожіння, безвихідь, гнітюча

зневіра щодо майбутнього дітей та держави. Формується думка, невпевненості, слабкості, величезного непрофесіоналізму та корупційності влади, особливо вищих щаблів (складається приголомшиве враження, що вони цього абсолютно не вбачають і не соромляться), яка лише констатує факти.

Важко встановити, чому саме так відбувається (багаторічне, широке оприлюднення негативної інформації українському суспільству), але у загальних рисах, можливо це:

- Робиться навмисно з певною метою;
- так розуміється демократичність суспільства, відкритість, свобода;
- катастрофічні некомпетентність, вседозволеність та непрофесіоналізм у різних сферах, на різних рівнях;
- ймовірно над цим ніхто не замислюється;
- відсутність освіти;
- байдужість;
- саме так розуміють свою роботу певні журналісти, редактори, режисери, сценаристи, власники каналів інформаційних медіа, що формують свою редакційну політику.

Відбувається руйнація цінностей, переосмислення світогляду і це на фоні алкоголізації та наркотизації певної частини населення, особливо молоді [1,с.51].

Разом з тим, незважаючи, що сьогодні модно критикувати абсолютно усе, що пов'язане з радянським періодом, тобто за часів також нашої спільної історії. Відзначимо, це роблять майже усі без винятку, цілеспрямовано, необ'єктивно, навіть ті, хто був за часів неповнолітнім або вже народився після розпаду СРСР.

Це відбувається навмисно, усвідомлено, так робиться у школах, інших навчальних закладах. Таке хибне підґрунтя щодо нашої історії закладається вже багато років, викреслюються важка праця і звитяга цілих поколінь, а це війна, відбудова країни, багато інших здобутків і перемог.

Разом з тим, у якості прикладу наведемо, що за часів СРСР заборонялось оприлюднювати у ЗМІ тощо, інформацію про ДТП, техногенні аварії і катастрофи, військові, озброєні конфлікти де загинуло 5 та більше осіб, тобто вона засекречувалась.

Вважаємо з одного боку, так робилось, перш за все, для забезпечення позитивного іміджу радянської системи, влади тощо. З іншого, так відбувалось і для збереження спокою, стабільності, врівноваженості у соціалістичному суспільстві серед населення, убезпечення від негативного індивідуального впливу на психіку, переживань, стресу тощо. Останнє важко визнати неправильним.

Сьогодні, на жаль, вимушені констатувати, що у разі продовження таких тенденцій державної політики в Україні, нас чекають вкрай нерадужні перспективи.

Можливо, щось зміниться на краще і після прийняття Закону України «Про протидію дезінформації», вже прийнятий законопроект, але його намагаються запровадити дещо з іншою метою. Втім, певною мірою він також може посприяти зменшенню криміногенності в українському суспільстві, у разі, якщо він буде добре виписаний, зокрема на засадах цивілізованості, справедливості та демократичності.

Список використаних джерел:

1.Лень В.В. Вандалізм: причини і проблеми. Materials of the XIV International scientific and practical Conference Scientific horizons – 2018, September 30 – October 7, 2018: Sheffield. Science and education LTD. С.50-53.